

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДІ НУ «ОМА»

Чимшир В.І.

(підпис)

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Спеціалізація Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту

Факультет/ інститут/ структурний підрозділ ДІ НУ «ОМА»

Кафедра гуманітарних дисциплін

2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Філософія**»
розроблена відповідно до освітньої-професійної програми підготовки бакалавра
«Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту».

Розробники: Татарко І.І., к.і.н., доцент

(П.І.Б., посада)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від «23» вересня 2019 р. № 2

Завідувач кафедри _____ Желясков В.Я. _____

(підпис)

Секретар кафедри _____ Колмикова О.О. _____

(підпис)

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» - надання знань з філософії як світогляду людини, або сукупності поглядів на світ у цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

- подати методичний та теоретичний матеріал для отримання необхідних знань з філософії як навчальної дисципліни;
- забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно методологічну культуру студентів, спрямувати їх на самостійні роздуми над найважливішими філософськими проблемами;
- ознайомити студентів зі змістом світового та вітчизняного історико-філософського процесу;
- показати роль філософії в життєдіяльності суспільства і особи як методологічної основи світогляду;
- ознайомити з історією-філософської думки;
- сприяти формуванню у студентів здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ соціокультурного життя, уміння пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням загальнолюдських проблем.

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни – обов'язкова.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання:

- усвідомлення студентами суті, змісту та особливостей філософії як світоглядної науки, основних етапів її розвитку та ролі в суспільстві;
- ознайомлення студентів із внеском закордонних та вітчизняних мислителів в розвиток загальнолюдської культури;
- оволодіння системою філософських знань, які виступають методологічними засобами для аналізу природних, технічних і гуманітарних теоретичних та практичних проблем;
- формування у майбутніх спеціалістів високих моральних якостей та навичок поведінки, які засновуються на загальнолюдських цінностях, самосвідомості і почутті відповідальності за майбутнє України.

Програмні результати навчання передбачають здобуття курсантом (студентом) знань, умінь та навичок, необхідних для розв'язування питань пов'язаних з філософією.

Кількість кредитів ЄКТС - 4 (чотири).

Форма підсумкового контролю- іспит.

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Філософія» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання:

Курсанти (студенти) повинні:

Знати:

- основні закони, принципи та категорії філософії, особливості їх прояву в житті суспільства, місце історії філософії у системі гуманітарних знань;
- досягнення світової філософської думки, передумови та специфіку формування історико-філософської парадигми; конкретно-історичні етапи, особливості світової та вітчизняної філософії.

Вміти:

- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію та самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі „людина-світ” в їх діалектичному взаємозв’язку та урахування тих тенденцій, які відбуваються у світі;
  - володіти методологією і методами наукового пізнання, вести діалог при обговоренні теоретичних, практичних та інших питань;
  - здійснювати творчий пошук, усвідомлюючи специфіку філософських систем в контексті основних тенденцій розвитку сучасної філософії та історії філософії;
  - вивчати через прочитання першоджерел та їх аналіз вчення видатних філософів минулого і сучасності.
- Бути ознайомленими:
- з новітніми досягненнями в галузі філософії та людської культури та із сутністю, закономірностями і тенденціями розвитку сучасної цивілізації.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Найменування розділів і тем дисциплін	Навчальне навантаження (годин)				Відповідність модельному курсу Міжнародної морської організації
	Денна форма навчання				
	Кількість аудиторних годин	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	
Тема 1. Вступ до філософії.	4	2	2		
Тема 2. Філософські системи Індії та Китаю.	4	2	2		
Тема 3. Антична філософія.	4	2	2		
Тема 4. Філософія Середньовіччя.	4	2	2		
Тема 5. Філософія Відродження.	4	2	2		
Тема 6. Філософія Нового часу.	4	2	2		

Тема 7. Філософія епохи Просвітництва.	4	2	2		
Тема 8. Німецька класична філософія.	4	2	2		
Тема 9. Філософія ХХ століття.	4	2	2		
Тема 10. Традиції та особливості розвитку філософської думки України.	4	2	2		
Тема 11. Онтологія. Гносеологія. Антропологія.	7	2	5		
Тема 12. Соціальна філософія.	7	2	5		
Всього аудиторних годин	54	24	30		
Самостійна робота (годин), з них на виконання індивідуального завдання	66				
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	120				

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання практичних занять
	І курс	
1.	Філософія як світогляд, її призначення, зміст і функції в суспільстві.	1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владенова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с. 2. Філософія: навч. посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.

		<p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
2.	Філософські системи Індії та Китаю.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред.. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
3.	Антична філософія.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред.. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
4.	Філософія Середньовіччя.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред.. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
5.	Філософія Відродження.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.;</p>

		<p>Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
6.	Філософія Нового часу.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
7.	Філософія епохи Просвітництва.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
8.	Німецька класична філософія.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін. ; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
9.	Філософія ХХ століття.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.;</p>

		<p>Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
10.	Традиції та особливості розвитку філософської думки України.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
11.	Онтологія. Філософське розуміння світу.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>
12.	Проблема людини в філософії.	<p>1.Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2.Філософія: навч.посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3.Кремень В.Г.та ін.Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х.,2003.</p> <p>4.Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний , В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар,1997.</p>

13.	Свідомість та пізнання.	<p>1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владенова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2. Філософія: навч. посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3. Кремень В.Г. та ін. Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х., 2003.</p> <p>4. Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997.</p>
14.	Суспільство: сутність та структура.	<p>1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владенова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2. Філософія: навч. посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3. Кремень В.Г. та ін. Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х., 2003.</p> <p>4. Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997.</p>
15.	Сучасний світ: тенденції та проблеми розвитку.	<p>1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владенова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. – 187 с.</p> <p>2. Філософія: навч. посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.</p> <p>3. Кремень В.Г. та ін. Історія філософії: Підручник-«Прапор» Х., 2003.</p> <p>4. Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997.</p>

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Історія та культура України» включає:

- опрацювання тематичного матеріалу;
- підготовку до практичних занять;
- надання відповідей на тести з тем курсу;
- виконання індивідуальних завдань (рефератів, доповідей);
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни.

6. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних завдань	Денна форма навчання
РФ	1

7. Методи контролю

Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді поточного та семестрового контролю.

Поточний контроль з дисципліни «Історія та культура України» включає:

- контроль опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу;
- контроль виконання та оцінювання практичних занять;
- контроль виконання та оцінювання індивідуальних завдань (захист, за необхідності).

Поточний контроль здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу НУ«ОМА».

Форма семестрового контролю: екзамен / залік. Залік зараховується як успішне виконання всіх видів поточного контролю. Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Методи контролю повинні забезпечувати демонстрацію та оцінювання результатів навчання за навчальною дисципліною.

Денна форма навчання:

1 семестр – іспит

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною.

№ п/п	Результати навчання	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною
1.	Знання термінологічно-понятійного апарату з філософії.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу.
2.	Знання основних етапів становлення філософії.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
3.	Вміння обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію та самостійно	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних	Виступи, заслуховування (захист) рефератів,

	аналізувати факти, явища та процеси в системі „людина-світ” в їх діалектичному взаємозв’язку та урахування тих тенденцій, які відбуваються у світі.	заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	доповідей, індивідуальних завдань.
4.	Знання основних законів, принципів та категорії філософії, особливостей їх прояву в житті суспільства.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
5.	Уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв’язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
6.	Уміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
7.	Уміння здійснювати творчий пошук, усвідомлюючи специфіку філософських систем в контексті основних тенденцій розвитку сучасної філософії та історії філософії.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань..
8.	Уміння аналізувати соціально й особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
9.	Володіння системою філософських знань, які виступають методологічними засобами для аналізу природних, технічних і гуманітарних теоретичних та практичних проблем	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.

10.	Уміння вести дискусії з актуальних питань філософії.	Усна відповідь на питання теоретичного матеріалу; виступ на практичних заняттях; підготовка та захист доповідей, тощо.	Виступи, заслуховування (захист) рефератів, доповідей, індивідуальних завдань.
-----	--	--	--

8. Схема та критерії оцінювання

За навчальною дисципліною оцінювання здійснюється за наступною системою оцінювання:

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії
А	Відмінно / Excellent	<p>демонструє відмінні знання та виконує завдання з незначною кількістю помилок;</p> <p>без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності;</p> <p>глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови;</p> <p>показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал;</p> <p>виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних проектів і завдань;</p> <p>виконує і акуратно оформлює завдання для самостійної роботи;</p> <p>самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.</p>
В	Добре / Good	<p>демонструє знання вище середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками;</p> <p>знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем;</p> <p>розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності;</p>

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії
		<p>формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання;</p> <p>виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи;</p> <p>самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.</p>
С		<p>демонструє знання середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками або окремими неточностями;</p> <p>вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;</p> <p>розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал;</p> <p>формулює висновки з окремих питань;</p> <p>виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи з певною кількістю помилок;</p> <p>вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.</p>
D	Задовільно / Satisfactory	<p>демонструє задовільні знання та виконує завдання з певною кількістю суттєвих недоліків;</p> <p>не виявляє належної активності при обговоренні питань;</p> <p>відповідає на окремі питання;</p> <p>формулює висновки з окремих питань;</p> <p>виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи, але не виявляє належної старанності;</p> <p>може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.</p>

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії
Е		<p>демонструє знання на рівні мінімальних вимог та виконує завдання зі значною кількістю суттєвих недоліків;</p> <p>відповідає на окремі питання, які обговорюються;</p> <p>виконує завдання для самостійної роботи зі значною кількістю суттєвих недоліків;</p> <p>не виявляє належної активності при обговоренні питань;</p> <p>неохайно виконує індивідуальні завдання;</p> <p>володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.</p>
FX	Незадовільно / Fail	<p>не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог;</p> <p>не здатний виконати завдання у повному обсязі;</p> <p>поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення;</p> <p>допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей;</p> <p>неохайно виконує індивідуальні завдання;</p> <p>не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань;</p> <p>не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.</p>

9. Рекомендована література

Основна

1. «Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. Київ : Либідь, 2014. 408 с.
2. Білодід Ю.М. Філософія. Український світоглядний акцент: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Кондор, 2015. 356 с.
3. Касьян В.І. Філософія [Текст] : відповіді на питання екзаменац. білетів: навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 347 с.
4. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. 3-тє видання, перероб. і доповн. Львів: «Магнолія плюс»; видавець СПД ФО В.М. Піча, 2015. 506 с.

5. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Підручник. Київ :Академвидав, 2013. 592 с. (Серія "Альма-матер").
6. Філософія: історія, суспільство, освіта: підручник / Л. В. Губерський, В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. Київ :ВПЦ "Київський ун-т", 2014. 591 с.
7. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / Кремень В.Г., Ільїн В.В. Київ :Книга, 2015. 528 с.
8. Філософія: навч. посіб. / [Л. В. Губерський та ін.] ; за ред. д-ра філос. наук, проф. І. Ф. Надольного. 8-е вид., стер. Київ :Вікар, 2015. 456 с. (Серія "Вища освіта ХХІ століття").
9. Філософія: Підручник / І.В. Бичко, І.В. Бойченко, В.Г. Табачковський та ін.; НАН України. Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди. Київ : 2001. 435 с.
10. Філософія: Підруч. для вищої школи / В.Г. Кремень (заг.ред.), М.І. Горлач (заг.ред.). 3 вид., перероб. та доп. Харків : Прапор, 2014. 735 с.
11. Філософія: словник-довідник : навч. посіб. / за ред. проф. І. Ф. Надольного, проф. І. І. Пилипенка, проф. В. Г. Чернеця ; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистец., Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. 3-є вид., допов., випр., переробл. Київ :НАКККіМ, 2015. 480 с.
12. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч.посіб./за ред.акад.НАН України Л.В.Губерського. Київ :Знання,2009. 621 с.
13. Філософський енциклопедичний словник/ Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. Київ :Абрис, 2002. 742 с.
14. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії.Київ :Наукова думка,2000. 272 с.

Додаткова

1. Вільчинський Ю.М. Філософія історії: теорія вважмопроникнення часу і вічності: [лекції]. К.: Поліграфкнига, 2009. 360с.
2. Конох М.С., Бабічева Т.А. Філософія екзистенціалізму: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Дніпродзержинський держ. технічний ун-т. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2009. 126с.
3. Миронов В.В. Философия и Слово (или Ещё раз о специфике философии) // Вопросы философии. 2012. №1. С. 14–27.
4. Миронов В.В. Философия как событие // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. 2012. №1. С. 5–27.
5. Пашук А. І. Нариси з історії філософії середніх віків: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 712 с.
6. Райда К.Ю. Екзистенціальна філософія. Традиція і. К.: ПАРАПАН, 2009. 328 с.
7. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу: навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Л: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 639 с.
8. Філософія: хрестоматія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 т. / [за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. І. С. Добронравової] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: ВПЦ "Київський університет", 2010. Т. 1: Філософська пропедевтика. 2010. 847 с.
9. Філософія: хрестоматія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.: у 2 т. / [авт.-упоряд.: І. С. Добронравова та ін.] Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: ВПЦ "Київський університет", 2010. Т. 2: Теоретична та практична філософія. 2010. 431 с.
10. Філософія історії: підручник / О. А. Габріелян, І. І. Кальной, О. П. Цветков. Київ: Академвидав, 2010. 213 с.
11. Філософія ХХ-ХХІ століть: імена: біограф. словник / [уклад. Ю. В. Омельченко]. К.: Фенікс, 2011. 211 с.
12. Філософія інформаційних комунікацій: монографія / О. П. Дзьобань; Нац. акад. прав. наук України, Н.-д. центр прав. інф-ки. Х.: Майдан, 2012. 223 с.

13. Філософія науки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Афанасьєва [та ін.] ; Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. Мелітополь: Люкс, 2011. 207 с.
14. Філософія сучасного суспільства: навч.-метод. посіб. з курсу "Філософія" для студ., магістрів, аспірантів і здобувачів усіх спец. / О. О. Дольська ; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". Х.: Підручник НТУ "ХПІ", 2012. 180 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека гуманітарних текстів "Аудиториум" - <http://www.auditorium.ru>
2. Бібліотека гуманітарного Інтернет-університету - <http://www.i-u.ru/biblio>
3. Відкрита електронна бібліотека - <http://orel.rsl.ru>
4. Бібліотека "Золота філософія" - <http://philosophy.allru.net>
5. Електронна бібліотека з філософії - <http://filosof.historic.ru>
6. Електронна гуманітарна бібліотека - <http://www.gumfak.ru/>
7. Портал «Філософія online» - <http://phenomen.ru>
8. Сайт журналу "Вопросы философии" - <http://www.logic.ru/vf/index.html>
9. Сайт Інституту філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди - <http://filosof.com.ua>
10. Філософський портал - <http://www.philosophy.ru>
11. Філософська енциклопедія - <http://terme.ru>
12. Stanford Encyclopedia of Philosophy - <http://plato.stanford.edu>
The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP) - <http://www.iep.utm>

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни
